

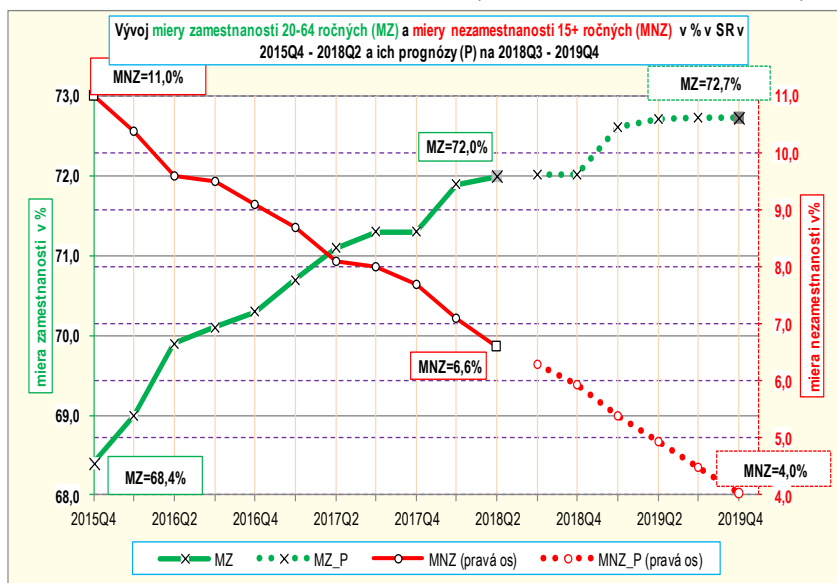

V 2. štvrťroku 2018 pokračoval rast zamestnanosti, počet pracovníkov dosiahol 2 556 tis. osôb z toho 1 144 tis. žien (44,8%). Na medzioročnom raste zamestnanosti v 2. štvrťroku 2018 (o 29 tis. osôb) vyše 93% (o 27 tis.) tvorili muži; počet pracujúcich žien sa zvýšil o 2 tis. osôb.

Rástla aj miera zamestnanosti (MZ) obyvateľov SR vo veku 20-64 rokov, ktorá dosiahla 72,0% (u žien 64,8%, u mužov 79,0%).

Prognóza očakáva medzioročný rast miery zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov o 0,7 p.b. na 72,7% v 2. štvrťroku 2019 a stagnáciu na tejto úrovni v 3. aj 4. štvrťroku 2019. Prognóza predpokladá celý rast len u mužov medzioročne o 1,3 p.b. (z 79% na 80,3%), u žien stagnáciu v podstate na úrovni 1. štvrťroku 2018. Následne (v 3.-4. štvrťroku 2019) stagnáciu miery zamestnanosti u žien aj mužov.

Prognóza vývoja miery nezamestnanosti (na základe údajov VZPS) predpokladá kontinuálny (o 1,7 p.b.) medzioročný pokles na 4,9% v 2. štvrťroku 2019 a na 4,0% (medzioročný pokles o 1,9 p.b.) v 4. štvrťroku 2019. Z prognózy vyplýva razantný pokles miery nezamestnanosti mužov a stagnácia miery nezamestnanosti u žien.

Miera nezamestnanosti SR (podľa VZPS) aj v 2. štvrťroku 2018 klesala, a to na 6,6%; viac klesla u mužov ako u žien.

Trvalým poklesom miery nezamestnanosti v priebehu prvého aj druhého štvrťroku 2018 sa SR dostala pod úroveň priemeru EÚ u mužov a u žien je stále nepatrne nad priemer EÚ. Podpriemerná je u SŠ mužov (nie u žien) a u VŠ vzdelaných. Naďalej významne nadpriemerná zostáva u osôb s najnižším vzdelaním. Dlhodobá nezamestnanosť síce absolútne naďalej klesá, ale podiel je stále druhý najvyšší v EÚ; u mládeže dokonca naďalej stúpa.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v 2. štvrťroku 2018 dosiahla hodnotu 1004 eur. Index reálnej mzdy 103,5. Hodinová mzda dosiahla 7,11 eur; medzioročne v 2. štvrťroku 2019 sa prognózuje 7,27 eur.

V tomto čísle nájdete:

Na rok 2019 je schválená minimálna mzda mesačná 520 eur, hodinová 2,989 eur.

Základné trendové údaje zamerané na:	1
Zamestnanosť, práca v zahraničí	2
Nezamestnanosť	3-4
Voľné pracovné miesta	5
Cudzinci pracujúci v SR	5
Prognózy	6-7
Produktivita, mzdy	8
Zdroje, metodológia, definície	10

Celkový počet evidovaných nezamestnaných koncom septembra 2018 bol 179 tis. uchádzačov o zamestnanie, z toho disponibilných 148 tis. s disponibilnou mierou nezamestnanosti 5,38%. Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie koncom septembra ukazuje naďalej podstatne vyšší podiel mužov ako žien vo veku do 25 rokov a 55 ročných a starších.

Zvyšuje sa počet voľných neobsadených pracovných miest; na jedno voľné miesto koncom septembra 2018 pripadlo 1,75 disponibilných uchádzačov o zamestnanie..

Rastie počet pracujúcich cudzincov na území SR, koncom septembra 2018 dosiahol vyše 64 tis. Do konca marca 2019 sa prognózuje rast na 75 tis. cudzincov. Viac ako tretina (37%) cudzincov pracuje v Bratislave; ďalších 45% v ostatných 3 krajoch západného Slovenska, necelých 9% na území východného Slovenska. Počet pracujúcich cudzincov z EÚ/EHP rastie pomalšie ako počty z ostatnej cudziny, z nich súhrnne je najviac zo Srbska 14 905 a z Ukrajiny 9 293 osôb.

Mierne klesá počet pracujúcich krátkodobo v zahraničí; v 2. štvrťroku 2018 v Rakúsku pracovalo vyše 55 tis., čo je 36% z celku (140 tis. osôb); v Česku pracovalo 32 tis. a v Nemecku 26 tis.

Zamestnanosť

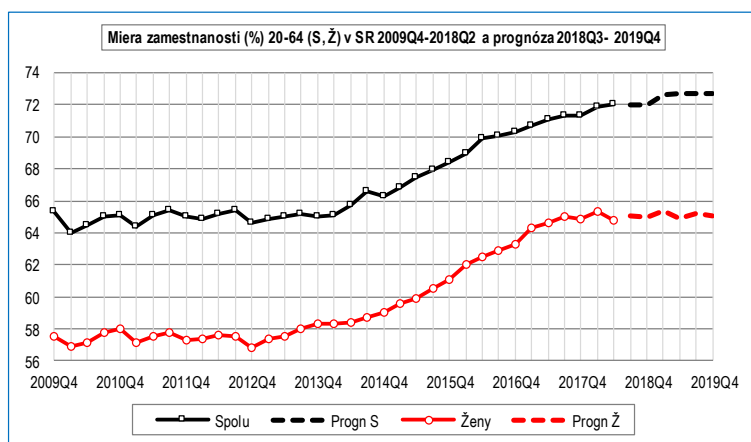
Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj

Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 7)

V 2. štvrtroku 2018 zamestnanosť SR podľa Štatistického úradu SR na základe výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahla **2 556 tis. osôb**, medziročne sa **zvýšila o 1,2%** (o 29,2 tis. osôb), medziročný rast však bol nižší o 0,2 p.b. ako v 2. štvrtroku 2017 (vtedy dosiahol 36,0 tis. osôb, 1,4%). Po dlhšom čase rast počtu pracujúcich žien (o 2,1 tis. osôb; o 0,2%) bol podstatne nižší ako rast počtu mužov (o 27,2 tis. osôb; o 2,0%). Po odpočítaní osôb pracujúcich v zahraničí zamestnanosť na území Slovenska sa medziročne zvýšila o 1,7 % na 2 416,2 tis. osôb.

Celková miera zamestnanosti (t.j. osôb vo veku 15 rokov a viac) dosiahla 55,6% (medziročne +0,6 p.b.), u mužov 63,6% (+1,2 p.b.), žien 48,2% (+0,1 p.b.). **Miera zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov (MZ) v 2. štvrtroku 2018 dosiahla 72,0%**, medziročný rast o 0,9 p.b.; u mužov 79,0% medziročne vzrástla o 1,5 p.b.; u žien sa zvýšila o 0,2 p.b. na 64,8%.

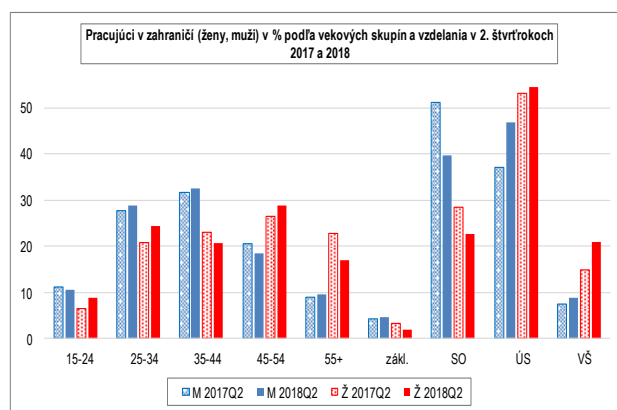

Prognóza (Arima model) očakáva medziročný rast miery zamestnanosti osôb vo veku 20-64 rokov o 0,7 p.b. na 72,7% v 2. štvrtroku 2019; u žien prognóza predpokladá stagnáciu, resp. minimálny medziročný rast o 0,1 p.b. na 64,9%; u mužov sa prognózuje medziročný mierny nárast o 1,3 p.b. (z 79% na 80,3%).

V 3. aj 4. štvrtroku 2019 prognóza počíta so stagnáciou miery zamestnanosti u mužov aj u žien v podstate na úrovni 2. štvrtroku 2019.

Celkovú mieru zamestnanosti (20-64 r.) v 2. štvrtroku 2018 najvyššiu dosiahlo Švédsko (82,8%), nasledované Českom 79,8%, najnižšiu Grécko (59,9%), SR je pod priemerom EÚ (73,2%). Vyššiu mieru zamestnanosti ako v SR majú aj ostatné susediace štáty: Poľsko 72,4%, Maďarsko 74,5%, Rakúsko 76,3%, ale už aj Bulharsko 72,6%. Nižšia miera zamestnanosti ako v SR bola v 2. štvrtroku (okrem uvedených (EL, BG) v Francúzsku 71,5%, Luxembursku 71,3%, Rumunsku 70,7%, Belgicku 69,0%, Španielsku 67,1%, Chorvátsku 65,8% a Taliansku 63,5%.

V 2. štvrtroku 2018 pokračoval mierny, ale kontinuálny pokles počtu **pracujúcich v zahraničí do 1 roka vrátane časovo neobmedzenej odchádzky za prácou podľa VZPS** — v porovnaní s 2. štvrtkom 2017 sa **znižil o 10,1 tis. osôb (o 6,7 %) na 139,8 tis. osôb** (z toho o 6,3 tis. pokles mužov na 90,6 tis., t.j. o 6,5%). Počet žien (49,2 tis.) pracujúcich v zahraničí v 2. štvrtroku 2018 tvoril 35,1% z celkového počtu pracujúcich v zahraničí. Najvyšší počet (50,5 tis.) aj podiel (z celku 36,1%) je v Rakúsku, aj keď medziročne klesol o 5 tis. osôb. Aj počet a podiel pracovníkov v Česku (31,6 tis., 22,6% z celku) klesol — medziročne o 6,1 tis. osôb, resp. o 2,5 p.b. Naopak rastie trvale počet pracujúcich v Nemecku na 26,5 tis. (19%) oproti 2. štvrtroku 2017 (22,3 tis. osôb, t.j. 14,9% z celkového počtu). Postupne klesá počet pracujúcich v Spojenom kráľovstve (na 4,1 tis. osôb) a tak štvrtou najpočetnejšou krajinou sa stáva Maďarsko (7,1 tis. v 2. štvrtroku 2018). Tiež vo väčšej miere odchádzka diverzifikuje do viacerých krajín. Rastie počet aj podiel mužov aj žien vo veku 25-34 rokov a so stredoškolským vzdelaním s maturitou aj vysokoškolským vzdelaním na úkor poklesu so základným a stredoškolským vzdelaním bez maturity. Podľa ŠÚ SR medzi migrantmi prevládali pracujúci v stavebníctve (36,2 tis. osôb), priemysle (31,8 tis. osôb) a v zdravotníctve a sociálnej pomoci (29,8 tis. osôb). Z regionálneho hľadiska najviac osôb, ktoré odišli za prácou do zahraničia, bolo z Prešovského kraja (29,2 tis.).

Podľa ŠÚ SR priemerná nominálna **mesačná mzda** zamestnanca hospodárstva SR v 2. štvrtroku 2018 dosiahla hodnotu 1004 eur, oproti 2. štvrtroku 2017 vzrástla o 6,4% (o 60 eur); index **reálnej mzdy** v 2018Q2 dosiahol 103,5.

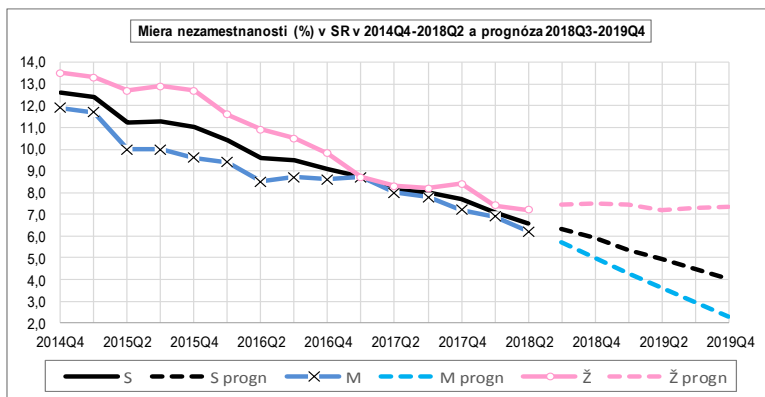
Nezamestnanosť

Dlhodobý vývoj

Krátkodobý vývoj

Prognóza krátkodobého vývoja (tabuľky na s. 7)

Prognóza (ARIMA model) vývoja miery nezamestnanosti (na základe údajov VZPS) predpokladá **kontinuálny mierny (o 1,7 p.b.) medziročný pokles** na 4,9% v 2. štvrťroku 2019 a na 4,0% (medziročný pokles o 1,9 p.b.) v 4. štvrťroku 2019. Z prognózy vyplýva **razantný pokles miery nezamestnanosti mužov** a stagnácia miery u žien. Podľa prognózy by **celková nezamestnanosť** medziročne (v 2. štvrťroku 2019) poklesla o 39 tis. osôb (o vyše 20%) na 142 tis. osôb a na 123 tis. osôb v 4. štvrťroku 2019.

V 2. štvrťroku 2018 podľa Štatistického úradu SR na základe výberového zisťovania pracovných síl (VZPS):

- * pokračoval medziročný **pokles počtu nezamestnaných o 18,7% (o 47,1 tis. osôb) na 181,5 tis. osôb**; pokračoval spomalenejší pokles počtu nezamestnaných žien (o 14,8 tis.; o 14,3%) *na 88,5 tis.* a zrýchlil sa pokles počtu nezamestnaných mužov (o 26,8 tis. osôb; o 22,4%) *na 93,1 tis. osôb*;
- * pokračoval medziročný pokles **miery nezamestnanosti (MNZ) o 1,5 p.b. na 6,6%**; u žien pokles o 1,1 p.b. na 7,2%, u mužov pokles o 1,8 p.b. na 6,2%;
- * podľa dosiahnutého stupňa vzdelania MNZ zotrváva stále **enormne vysoká** (najvyššia v EÚ (13,5%)) **u osôb so základným vzdelaním 28,9%**, medziročne stúpila o +0,5 p.b., u mužov nepatrne klesla na 29,7% (-0,5 p.b.), u žien stúpila na 27,9% (+1,2 p.b.). So stredoškolským vzdelaním MNZ spolu 5,9% (EÚ 6,1%), u žien (6,8%) je vyššia o 0,2 p.b. ako priemer EÚ (6,6%), u mužov 5,3%, EÚ (5,7%); aj u vysokoškolsky vzdelaných spolu 3,0% je pod priemerom EÚ (4,0%), u žien (3,5%) je pod priemerom EÚ (4,3%), u mužov (2,4%) je viac pod priemerom EÚ (3,6%);
- * **podiel dlhodobej nezamestnanosti (DNZ)** (viac ako 1 rok) na celkovej nezamestnanosti dosiahol **59,1% (107,2 tis. osôb)**; medziročný pokles DNZ o 25,7 tis., podiel pri nepatrnom poklese (-0,4 p.b.) zostáva v podstate rovnaký; viac ako 2 roky **43,9% (79,6 tis. osôb)**; medziročný pokles podielu o -0,3 p.b., pri absolútnom poklese o 19,1 tis. osôb). Podiel DNZ u žien dosiahol 53,0% (46,9 tis.), je oproti podielu u mužov podstatne nižší 64,7% (60,2 tis. osôb). DNZ SR je dlhodobo 2. najvyššia v EÚ (44,9%), za Gréckom (72,1%).
- * **podiel dlhodobej (viac ako 1 rok) nezamestnanosti mládeže SR (15-24 r.) = 54,2%** (medziročne +2,6 p.b.); v EÚ = 27,0% (- 1,6 p.b.); *poradie SR podľa najvyššieho podielu v EÚ: 2.=2018Q2, vyššie údaje sú len v Grécku 57,6%.*

Miera nezamestnanosti niektorých skupín v SR a medziročné porovnanie prvých štvrťrokov s ostatnými členskými štátmi EÚ-28, t.j. 2016Q2-2018Q2 (podľa Eurostat):

- ⇒ **v EÚ miera nezamestnanosti 15–74 ročných spolu dosiahla 6,8%; poradie SR (6,6%) od najvyššej MNZ v EÚ 11. miesto, čím SR zotrváva tesne pod priemerom EÚ (10. miesto v 2017Q2 (SR 8,1%, EÚ 7,6%), 9. najvyššia v 2016Q2). V 2018Q2 vyššiu MNZ spolu ako SR malo: Grécko 19,0%, Španielsko 15,3%, Taliansko 10,7%, Francúzsko 8,7%, Fínsko 8,2%, Lotyšsko 7,7%, Chorvátsko 7,6%, Cyprus 7,4%, Švédsko 6,9%, Portugalsko 6,8%; najnižšia MNZ bola v Česku 2,2% a v Nemecku 3,5%; aj v susedných štátoch bola MNZ nižšia ako v SR: v Rakúsku 4,6%, Poľsku 3,6%, Maďarsku dosiahla 3,6%. Medziročný pokles MNZ v SR o -1,5 p.b. bol ôsmy najväčší v rámci EÚ (-0,8 p.b.);**
- ⇒ **u 15-74 ročných žien v EÚ = 7,0%**, SR = 7,2%, poradie SR v EÚ: 8. najvyššia MNZ žien (9. v 2017Q2, 7. v 2016Q2); najnižšia bola v Česku 2,7%, Nemecku 3,0%, v Rumunsku 3,3%; najvyššia v Grécku 23,7%, Španielsku 17,1%, Taliansku 11,8%;
- ⇒ **miera nezamestnanosti mládeže (20-24 r.) so základným a nižším ako stredoškolským vzdelaním (ISCED 0-2) SR = 40,5%**, medziročne stúpila o 5,8 p.b. (2017Q2=34,7%; 2016Q2=43,7%); v EÚ = 24,2%, klesla o 3,2 p.b.; *poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ 2. miesto v 2018Q2 (9.=2017Q2; 3.=2016Q2);*
- ⇒ **miera nezamestnanosti mládeže (25-29 r.) spolu SR = 9,1%** (medziročný pokles o 0,4 p.b.) je **viac rokov na úrovni priemeru v EÚ = 9,1%** (medziročný pokles o 1,0 p.b.); *poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ: 8.=2018Q2; 11.=2017Q2; 9.=2016Q2;*
- ⇒ **miera nezamestnanosti starších (55-64 r.) spolu SR = 5,4%** (medziročný pokles o 1,2 p.b.); v EÚ = 5,3% (medziročný pokles o 0,5 p.b.); *poradie SR od najvyššej MNZ v EÚ: 10.=2018Q2; 9.=2017Q2; 5.=2016Q2.*

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR):

Koncom **septembra 2018** bolo ÚPSVAR evidovaných v SR **179,1 tis.** uchádzačov o zamestnanie (UoZ), z toho **disponibilných 147,8 tis. s disponibilnou mierou nezamestnanosti (MNZ) 5,38%** (koncom septembra 2017: **6,42%**).

V septembri 2018 medzoročne klesol disponibilný počet UoZ o 27 218 osôb, t. j. o 15,6%.

Zo 79 okresov SR už len v 1 okrese MNZ bola vyššia ako 15% (Rimavská Sobota 17,17%, medzoročný pokles o 3,11 p.b.), v 14 okresoch v rozpätí 10-15%, v 15 okresoch v rozpätí 5-10% a v 49 okresoch pod 5%.

V priemere mesačne za 9 mesiacov 2018 bolo celkovo evidovaných **185 tis. osôb**, čo je o 53 tis. (**o 22%**) menej ako za 9 mesiacov 2017. Disponibilných UoZ priemerne bolo **152 tis. osôb**, 9 mesiacom 2017 menej o 50 tis. osôb (- 25%).

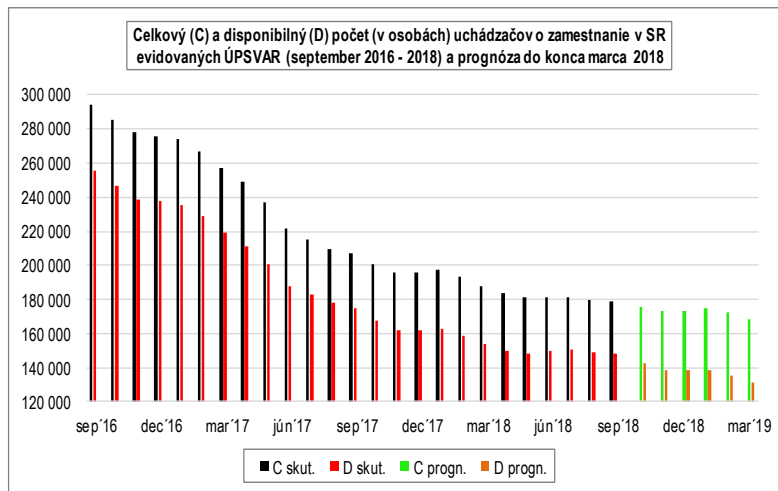
Priemerná evidovaná disponibilná MNZ za prvých 9 mesiacov: **2018 = 5,52%**, 2017 = 7,41%, 2016 = 9,69%.

Z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie evidovaných koncom septembra 2018 bolo 57,8% (103,5 tis. osôb) bezprostredne pred zaradením do evidencie bez zamestnania. Medzoročne klesol ich podiel o 2,8 p.b., absolútne poklesol o 21,9 tis. osôb.

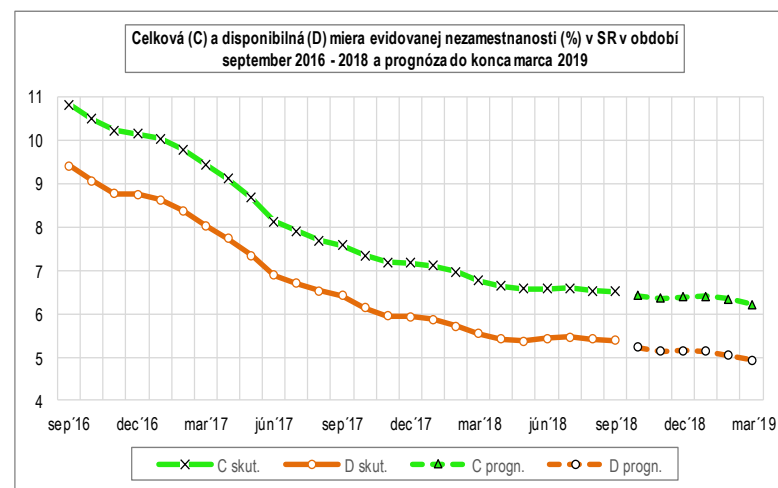
Z uchádzačov o zamestnanie, ktorí bezprostredne pred evidenciou mali zamestnanie (t.j. 75,6 tis. osôb) bolo 33,3% (25,2 tis. osôb) pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov (9. trieda ISCO), 18,1% pracovníkov v službách a obchode (5. trieda ISCO), 10,3% operátorov a montérov strojov a zariadení (8. trieda ISCO), 10,3% administratívnych pracovníkov (4. trieda ISCO), 9,8% kvalifikovaných pracovníkov a remeselníkov (7. trieda ISCO), 8,8% technikov a odborných pracovníkov (3. trieda ISCO). Častejšie sú v evidencii uchádzači z tried 9, 5, 8.

Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie koncom septembra 2018 ukazuje naďalej podstatne vyšší podiel mužov ako žien vo veku do 25 rokov a podstatne nižší podiel mužov ako žien vo veku 25-54 rokov; vo veku 55+ zvyšuje sa podiel mužov.

Osoby / % vo vek. skupinách	-25	25-54	55+	
Spolu	179 123	14,3	67,8	17,9
Muži	76 918	16,6	64,9	18,5
Ženy	102 205	12,6	70,0	17,4

Prameň: ÚPSVAR

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmickou transformáciou

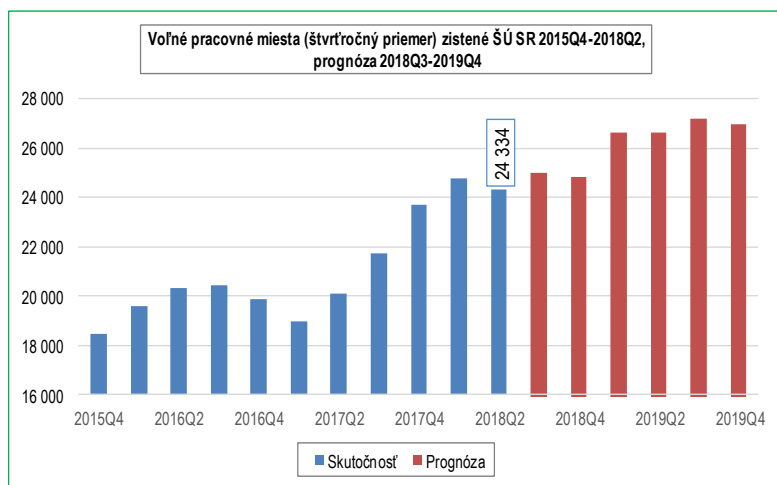
Podľa prognózy údaje o počte uchádzačov o zamestnanie ako i o miere evidovanej nezamestnanosti, a to pokiaľ ide celkový aj disponibilný počet a mieru nezamestnanosti, by mali do konca marca 2019 mierne naďalej klesať. Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie koncom decembra 2018 sa prognózuje na 173,3 tis. a do konca marca 2019 na 168, 5 tis. osôb (z toho disponibilných 138,7, resp. 131,5 tis. osôb). Disponibilná miera evidovanej nezamestnanosti koncom decembra 2018 sa prognózuje na 5,15% (celková 6,39%); koncom marca 2019 na 4,93% (6,22%).

Pri prognózovaní mesačných ukazovateľov sa používa technika sezónnych ARIMA modelov, t.j. sezónnych autoregresných modelov kľzavých priemerov. Táto technika si vyžaduje používať časové rady s najmenej 60 pozorovaniami, čo práve mesačné ukazovatele v období od januára 2001 do konca septembra 2018 (213 mesiacov) spĺňajú.

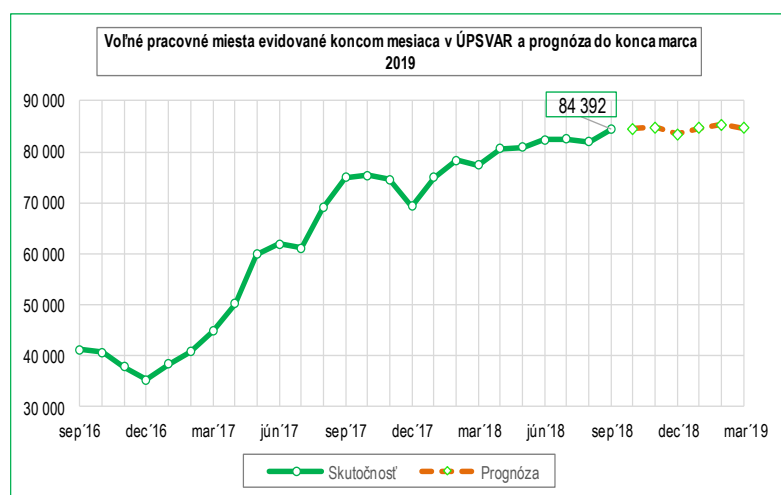
Koncom septembra 2018 (resp. 2017) bolo v evidencii **11 639** (14 392) **absolventov škôl** — uchádzačov o zamestnanie z toho bolo **3 829** (4817) **absolventov VŠ** a 7 810 (9 575) absolventov SŠ. V evidencii bolo tiež 1 191 (1 395) mladistvých (v tom 168 s neukončenou ZŠ, 937 s ukončenou ZŠ a 86 po skončení SŠ). V evidencii úradov práce bolo tiež 549 (664) uchádzačov prepustených v rámci hromadného prepúšťania.

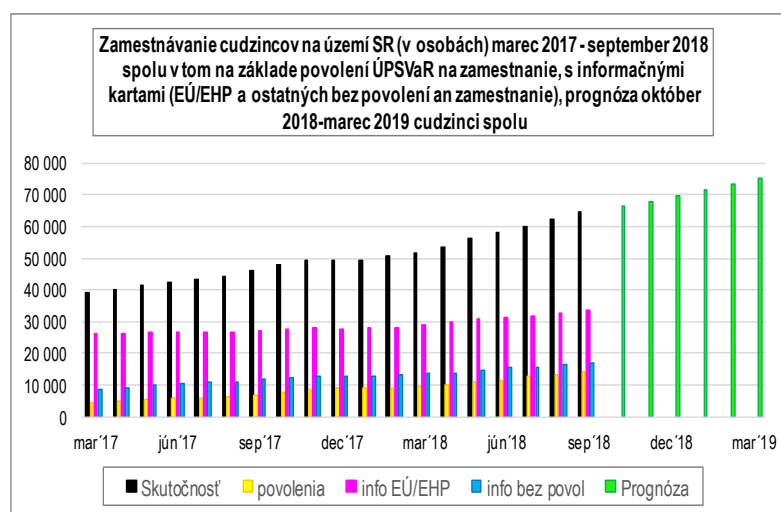
Voľné pracovné miesta Zamestnávanie cudzincov

Prameň: ŠÚ SR; ARIMA model

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA s logaritmicou transformáciou

Prameň: ÚPSVAR; model ARIMA (0,2,1)

Na základe štatistických údajov ÚPSVAR (marec 2012 — september 2018) **prognóza** (model ARIMA) do konca marca 2019 očakáva pokračujúci rast počtu **zahraničných pracovníkov** za 6 mesiacov o 10,7 tis. na 75,2 tis. osôb.

Podľa ŠÚ SR - štvrtročného štatistického výkazníctva v podnikoch SR vr. odhadu za živnostníkov: v **1. štvrtroku 2018** bolo v hospodárstve SR k dispozícii v priemere **24 334 voľných pracovných miest** (novovytvorených, neobsadených a uvoľnených). Oproti 2. štvrtroku 2017 **rast** o **21%** (o 4 217 miest). Kumulované štvrtročné priemery 2018Q2-2017Q3 oproti 2017Q2-2016Q3 vzrástli o 3 787 miest, o 19,1%.

Prognóza na základe vývoja 2008Q1—2018Q2 očakáva mierny medziročný nárast o 2,3 tis. (o 9,5%) miest do 2. štvrtroku 2019 na 26,6 tis. voľných pracovných miest zisťovaných ŠÚ SR v podnikoch a následne miernejší rast do 4. štvrtroku 2019.

Koncom **septembra 2018 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny** evidovali **84 392 voľných pracovných miest**, čo je o 9 450 (o 12,6%) viac ako v septembri 2017. Na jedno voľné pracovné miesto pripadli necelí 2 (presne 1,75) disponibilní uchádzači o zamestnanie (koncom septembra 2017 to boli 2,3 osoby). 12-mesačný priemer prac. miest (okt 16—sep 17 = 51248; okt 17—sep 18 = 78572) vzrástol o 53%.

Na základe údajov ÚPSVAR (jan. 2001 — sep. 2018) **prognóza** (model ARIMA s logaritmicou transformáciou) do konca marca 2019 očakáva osciláciu okolo 84 tis. voľných pracovných miest.

Koncom septembra 2018 pracovalo v SR **64 449 cudzincov**, z toho 52,0% (33 519) občanov EÚ/EHP. **Medziročne** bolo celkove cudzincov viac o 18 527 (o 40,3%) z toho občanov EÚ/EHP viac o 6 415 osôb (o 23,7%). Počet pracujúcich cudzincov na základe informačnej karty bez povolenia na zamestnanie vzrástol o 4 794 na 16 738 osôb, t.j. o 40,1%. Počet pracujúcich cudzincov na základe povolení úradov práce síce tvorí najmenšiu časť cudzincov, ale ich počet rastie najrýchlejšie a medziročne sa viac ako zdvojnásobil, t.j. z 6 874 na 14 192 osôb koncom septembra 2018).

Na základe povolení úradov práce pracovalo v SR napr. 6538 osôb z Ukrajiny, zo Srbska 4025, 773 z Vietnamu, 388 z Bosny a Hercegoviny, 362 Kórey. Z EÚ dominujú pracujúci občania Rumunska 10386, Maďarska 5708, Česka 5610, Poľska 2381, Bulharska 2177, Chorvátska 1551, Talianska 1195 osôb. Na základe informačnej karty (nevyžadujúcej povolenie na zamestnanie) pracovalo 10880 Srbov, 2755 Ukrajincov, 438 z Bosny a Hercegoviny, 383 Kórey, 372 Macedónska.

Prognózy krátkodobého vývoja: október 2018 až marec 2019

Očakávaný celkový počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	175 478	171 166	179 898
11/18	172 996	163 636	182 892
12/18	173 290	157 888	190 195
1/19	174 717	152 461	200 222
2/19	172 455	143 400	207 396
3/19	168 455	132 867	213 574

Očakávaná celková miera evidovanej nezamestnanosti v %:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	6,42	6,22	6,63
11/18	6,36	6,00	6,74
12/18	6,39	5,85	6,97
1/19	6,41	5,68	7,22
2/19	6,34	5,43	7,41
3/19	6,22	5,12	7,55

Očakávaný disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných v úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	142 664	138 459	146 997
11/18	138 807	129 825	148 411
12/18	138 687	123 999	155 115
1/19	138 817	117 835	163 536
2/19	135 351	108 417	168 976
3/19	131 455	98 815	174 875

Očakávané hodnoty disponibilnej miery evidovanej nezamestnanosti v %:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	5,23	5,05	5,42
11/18	5,13	4,81	5,47
12/18	5,15	4,67	5,69
1/19	5,14	4,49	5,89
2/19	5,05	4,23	6,02
3/19	4,93	3,95	6,15

Očakávaný počet zamestnaných cudzincov v SR v osobách:

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	66 252	65 383	67 121
11/18	68 034	66 331	69 738
12/18	69 817	67 407	72 227
1/19	71 599	68 503	74 696
2/19	73 382	69 594	77 170
3/19	75 164	70 669	79 660

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR)
mesačne evidované údaje

Obdobie analýzy: m1/2001-m9/2018

Celkový počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA (0,2,1)(0,1,1)₁₂ s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 4 395 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 3 089 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 0,903 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Miera evidovanej nezamestnanosti, počítanej z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)₁₂ s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,198 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,134 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,078 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)(0,1,1)₁₂ s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 4 703 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 3 362 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,098 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Miera nezamestnanosti počítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie

Model: ARIMA(0,2,1)x(0,1,1)₁₂ s logaritmicou transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,208 percentuálneho bodu, štandardná odchýlka

MAE = 0,148 percentuálneho bodu, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,295 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

Počet zamestnaných cudzincov v SR spolu

Obdobie analýzy: m3/2012-m9/2018

Model: ARIMA (0,2,2)

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 436 osôb, štandardná odchýlka

MAE = 337 osôb, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,508 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Prognózy krátkodobého vývoja: 3. štvrťrok 2018 až 4. štvrťrok 2019

Očakávaná miera zamestnanosti 20-64 ročných v %; 3. štvrťrok 2018 – 4. štvrťrok 2019

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q3/18	72,02	70,95	73,08
Q4/18	72,02	70,17	73,87
Q1/19	72,62	70,23	75,01
Q2/19	72,72	69,89	75,55
Q3/19	72,74	68,91	76,56
Q4/19	72,74	67,86	77,61

Očakávaná miera nezamestnanosti v %; 3. štvrťrok 2018 – 4. štvrťrok 2019

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q3/18	6,31	5,01	7,60
Q4/18	5,94	3,05	8,83
Q1/19	5,38	0,54	10,22
Q2/19	4,93	-2,15	12,01
Q3/19	4,49	-5,54	14,51
Q4/19	4,04	-9,44	17,52

Očakávané voľné pracovné miesta; 3. štvrťrok 2018 – 4. štvrťrok 2019

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
Q3/18	25 034	22 205	27 863
Q4/18	24 852	20 317	29 386
Q1/19	26 665	19 735	33 594
Q2/19	26 644	17 494	35 794
Q3/19	27 208	15 457	38 959
Q4/19	26 965	12 826	41 103

Očakávané voľné pracovné miesta; október 2018 – marec 2019

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
10/18	84 592	67 005	106 795
11/18	84 806	60 992	117 916
12/18	83 495	55 762	125 020
1/19	84 710	53 149	135 014
2/19	85 353	50 685	143 733
3/19	84 689	47 851	149 888

Prognóza je určená pomocou kombinácie sezónnej dekompozície a Brownovho exponenciálneho vyrovnávania na základe časového radu — v prípade miery ne/zamestnanosti a voľných pracovných miest 42 štvrťročných období (2008Q1-2018Q2).

Miera zamestnanosti 20-64 ročných v % v SR Model: ARIMA (0,1,1)(0,1,0)⁴ bez konštanty

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±0,524 p.b., štandardná odchýlka

MAE = 0,427 p.p., priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 0,643%, priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach (VZPS)

Miera nezamestnanosti v % v SR

Model: ARIMA (0,2,0)(0,0,1) bez konštanty;

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±0,607 percentuálneho bodu, štandardná

odchýlka

MAE = 0,463 percentuálneho bodu, priemerná absolútna

odchýlka

MAPE = 3,99% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, VZPS.

Počet voľných pracovných miest zistených ŠÚ SR

Model: Brownov model lineárneho exponenciálneho

vyrovnávania s konštantou alfa=0,656 a sezónnymi

indexami (%): Q1: 102,294; Q2: 100,130; Q3: 100,209;

Q4: 97,367

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = ±1 517 voľných pracovných miest, štandardná

odchýlka

MAE = 1 196 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 6,09% priemerná absolútna percentuálna chyba

Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ Štatistický úrad SR, štvrťročné výberové zisťovanie voľných pracovných miest v podnikoch

Počet voľných miest evidovaných úradmi práce sociálnych vecí a rodiny

Obdobie analýzy: m1/2001- m9/2018

Model: ARIMA(0,1,0)x(0,0,1)¹² s logaritmicou

transformáciou

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 2 080 miest, štandardná odchýlka

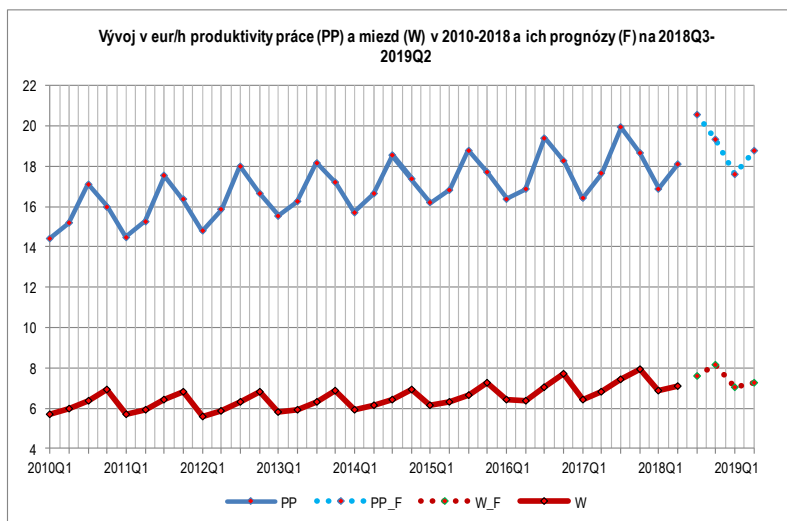
MAE = 1 379 miest, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 8,32 %, priemerná absolútna percentuálna chyba

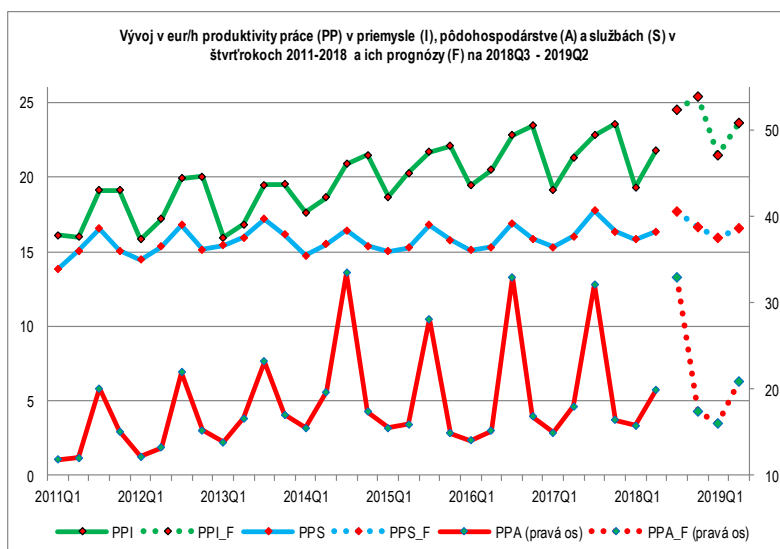
Prameň vstupných štatistických údajov:

⇒ ÚPSVAR mesačne evidované údaje

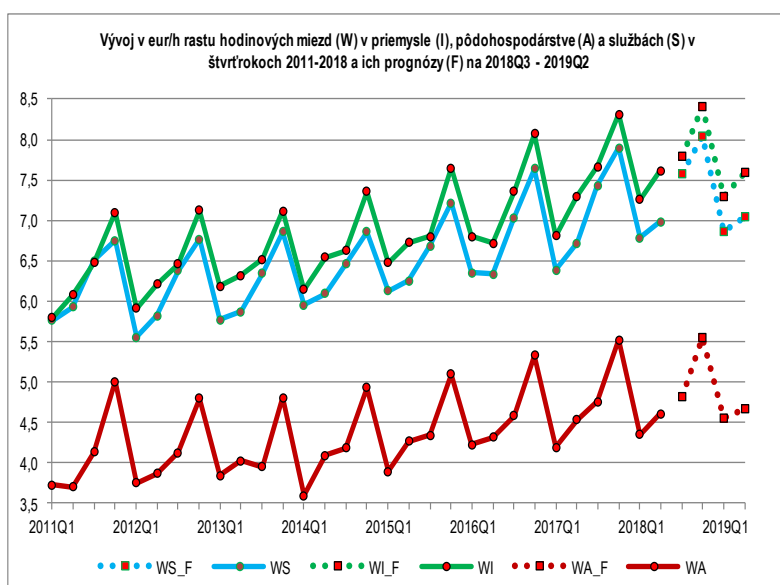
Produktivita práce, mzdy

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Prameň: Eurostat, ŠÚ SR; model ARIMA

Analýza časových radov reálnych hodinových miezd a hodinovej produktivity práce sa vykonala za celé národné hospodárstvo a v členení na 3 hlavné sektory poľnohospodárstvo (A podľa NACE 2), priemysel (B – F) a služby (G – U).

Použitá údaje pochádzajú z databázy Eurostatu podľa metodiky ESA2010. Nominálne údaje v bežných cenách jednotlivých období (štvrtrokov) je potrebné očistiť o cenové vplyvy, čím sa získajú medzičasovo porovnateľné reálne údaje. Čisté mzdy (D11 ako subagregátu D1 odmeny zamestnancov) sú deflované (zbavené cenových vplyvov) za pomoci indexu **CPI** (consumer price index = index spotrebiteľských cien) podľa národnej metodiky na báze dec. 2010 (Slovstat) prevedené na údaje o celkových vyplatených reálnych čistých mzdách. CPI za obdobie 1997Q1 – 2000Q4 prepočítané na báze dec. 2000 sú zo Štatistického úradu SR. Údaje o **hrubej pridanej hodnote (HPH)** v stálych cenách roku 2010 za národné hospodárstvo i v sektorovom členení pochádzajú z Eurostatu. Údaje o hodinách odpracovaných zamestnancami i celkový počet odpracovaných hodín v jednotlivých sektoroch slúžia na výpočet hodinových ukazovateľov miezd a produktivity práce. Časové rady reálnej produktivity práce a reálnych miezd majú rastúci trend pri znižujúcom sa podiele miezd na produktivite. Pre absenciu údajov v potrebnom členení je do HPH aj počtu odpracovaných hodín pri výpočte produktivity práce zahrnutý aj výkon SZČO. Pri približne konštantnom podiele hodín odpracovaných zamestnancami na celkovom počte odpracovaných hodín v období od roku 2005 však možno z klesajúceho podielu reálnych miezd na produktivite vyvodit' klesajúci podiel reálnych miezd v štruktúre pridanej hodnoty.

Časové rady produktivity a miezd sa vyznačujú výraznou sezónnosťou. Maximá pri produktivite sú pozorované v 3. štvrtroku, najvýraznejšie v sektore poľnohospodárstva. Mzdy dosahujú maximá v 4. štvrtroku.

Modely ARIMA použité na prognózovanie využívajú iba minulé hodnoty prognózovanej veličiny (mzdy, pridaná hodnota). V krátkodobých prognózach napriek svojej jednoduchosti **dosahujú často lepšie výsledky vyjadrené malými chybami prognóz ako zložité štruktúrne modely s viacerými premennými**. Dokážu dobre zachytiť pravidelnosť vývoja (sezónnosť) a z tohto hľadiska sú vhodným prognostickým nástrojom najmä pre sektory priemyslu a služieb. Sektor poľnohospodárstva vykazuje najnepravidelnejší vývoj závislý od nepredvídateľných vplyvov počasia, čo sa odráža vo vyššej chybovosti prognóz.

Odpracované hodiny:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=namq_10_pe&lang=en

HPH, nominálne mzdy:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=namq_10_gdp&lang=en

CPI (index spotrebiteľský cien):

http://www.statistics.sk/pls/elisw/objekt.send?uic=1486&m_sso=3&m_so=16&ic=46

Prognózy krátkodobého vývoja 3. štvrťrok 2018—2. štvrťrok 2019

Obdobie	Odhad	Dolná 95,0% hranica	Horná 95,0% hranica
---------	-------	---------------------	---------------------

Očakávaná produktivita práce v hospodárstve SR v eur/hod.:

Q3/18	20,57	19,59	21,55
Q4/18	19,36	18,22	20,49
Q1/19	17,60	16,47	18,73
Q2/19	18,78	17,53	20,03

Očakávaná produktivita práce v poľnohospodárstve v €/h:

Q3/18	32,95	24,17	41,73
Q4/18	17,43	12,19	22,67
Q1/19	16,08	11,04	21,12
Q2/19	20,82	13,95	27,70

Očakávaná produktivita práce v priemysle v €/h:

Q3/18	24,52	21,62	27,43
Q4/18	25,43	21,94	28,91
Q1/19	21,46	18,35	24,58
Q2/19	23,66	20,22	27,10

Očakávaná produktivita práce v službách v €/h:

Q3/18	17,73	16,40	19,05
Q4/18	16,63	15,32	17,94
Q1/19	15,89	14,64	17,14
Q2/19	16,54	15,20	17,88

Očakávaná **mzda** v hospodárstve SR v eur/hod.:

Q3/18	7,59	7,28	7,91
Q4/18	8,13	7,77	8,49
Q1/19	7,05	6,68	7,42
Q2/19	7,27	6,86	7,67

Očakávaná mzda v poľnohospodárstve v €/h:

Q3/18	4,81	4,46	5,16
Q4/18	5,56	5,19	5,92
Q1/19	4,55	4,19	4,91
Q2/19	4,68	4,31	5,04

Očakávaná mzda v priemysle v €/h:

Q3/18	7,80	7,39	8,20
Q4/18	8,40	7,95	8,85
Q1/19	7,29	6,84	7,75
Q2/19	7,59	7,13	8,05

Očakávaná mzda v službách v €/h:

Q3/18	7,57	7,34	7,90
Q4/18	8,05	7,67	8,43
Q1/19	6,87	6,47	7,26
Q2/19	7,04	6,62	7,46

Obdobie analýzy: 1997Q1-2018Q2**Produktivita práce v hospodárstve SR:**Hospodárstvo SR spolu:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)4

Očakávané priemerné charakteristiky chýb prognóz:

RMSE = 0,30 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,25 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 1,83% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor poľnohospodárstva:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,2)4

RMSE = 1,94 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 1,26 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 9,0% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Sektor priemyslu:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)4

RMSE = 0,78 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,57 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 4,09% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Sektor služieb:

Model: ARIMA (0,0,0)x(0,1,4)4

RMSE = 0,49 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,38 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,75% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Mzda v hospodárstve SR: Hospodárstvo SR spolu:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,0)4

RMSE = 0,15 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,13 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,23% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor poľnohospodárstva:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,0)4

RMSE = 0,17 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,13 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 3,50% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor priemyslu:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)4

RMSE = 0,19 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,15 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,58 % priemerná absolútna percentuálna chyba

Model podhodnocuje skutočnosť.

Sektor služieb:

Model: ARIMA (0,0,0)x(1,1,4)4

RMSE = 0,16 €/h, štandardná odchýlka

MAE = 0,13 €/h, priemerná absolútna odchýlka

MAPE = 2,36% priemerná absolútna percentuálna chyba

Model nadhodnocuje skutočnosť.

Zdroje, metodológia, definície

Základné zdroje štatistických údajov:

- **Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) www.statistics.sk**
  - ⇒ kalendár prvého zverejnenia údajov: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/Prve-Zverejnenie-Kalendar>
  - ⇒ metodické listy základných ukazovateľov: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2655>
  - ⇒ sociálne štatistiky: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=23>
  - ⇒ trh práce: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5613>
  - ⇒ výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) - spracovanie a uverejňovanie štvrťročne metodika súhrne: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=1644>
  - ⇒ podnikové výkazníctvo: spracovanie a uverejňovanie výsledkov mesačne, štvrťročne; metodické vysvetlivky sú uvedené na: [http://app.statistics.sk/wmetis/kzuk_z/ml_lst.jsp?lang=sk&wklasif=15&naz=Trh práce](http://app.statistics.sk/wmetis/kzuk_z/ml_lst.jsp?lang=sk&wklasif=15&naz=Trh prace)
  - ⇒ elektronické publikácie na stiahnutie: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4031>
  - ⇒ Slovstat - databáza s časovými radmi: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases/slovstat>
- **Eurostat - Európsky štatistický úrad <http://ec.europa.eu/eurostat/help/new-eurostat-website>**
  - ⇒ Publikácie, vr. štatistik o trhu práce na základe výberového zisťovania pracovných síl (Labour Force Survey): <http://ec.europa.eu/eurostat/publications/recently-published>
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/browse-statistics-by-theme>
  - ⇒ prístup do databázy o zamestnanosti a nezamestnanosti - Employment and unemployment (LFS) ... „Select Data“ „Download“ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
  - ⇒ metodológia, definície: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Main_Page
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/methodology/main-concepts>
  - ⇒ Europe 2020 Indicators: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy>
- **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVAR): http://www.upsvar.sk/statistiky.html?page_id=1247**
  - ⇒ mesačné štatistické údaje sú zverejňované 20. deň po vykazovanom období.
- **Prognózy vývoja:**
  - ⇒ Prognostický ústav SAV, model ARIMA (auto-regresný integrovaný proces kľzavých priemerov), bližšie informácie o metodológii pozri aj v 2. kapitole monografie Trh práce Slovensku 2016+, ISBN 978-80-7144-255-4, <http://www.ekonom.sav.sk/sk/publikacie/-p327>

Vedecký časopis Centra spoločenských a psychologických vied SAV, číslo 4, rok 2018

Periodicita: štvrťročná vychádza od júla 2012

ISSN 1339-0120

Redakčná rada: JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, Ing. Edita Nemcová, PhD., Ing. Elena Fifeková, PhD.

Email: progluby@savba.sk

Fulltext dostupný na <http://www.prog.sav.sk/index.php?id=19>

Autori tohto čísla: prof. RNDr. Eva Rublíková, PhD., Ing. Ľubica Gajdošová, JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., Ing. Eduard Nežinský, PhD.

Centrum spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied vzniklo od 1.10.2015 zlúčením (uznesenie P SAV č. 750 z 30.9.2015) Prognostického ústavu SAV, Ústavu experimentálnej psychológie SAV, Spoločenskovedného ústavu SAV. Názov projektu: Riešenie spoločenských výziev v oblasti tvorby politiky trhu práce založenej na vedeckých informáciách Číslo projektu: APVV-14-0324